

DRUŠTVO ZA KRONIČNO VNETNO ČREVESNO BOLEZEN
Ljubljanska ulica 5, pošto prejemamo na p. p. 640,
2103 Maribor
www.kvcb.si ; info@kvcb.si
tel. št. 041/665-000

Maribor, 20. 11. 2009

Sporočilo za javnost

NAJ JAVNO STRANIŠČE 2009 in NAJ STRANIŠČNA ZGODBA 2009 – zaključna slovesnost projekta v Društvu za kronično vnetno črevesno bolezen

Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen je bilo ustanovljeno leta 2004 kot društvo za otroke in mladostnike s to boleznijo. V letu 2005 smo se preimenovali v današnje društvo, ki pokriva celotno Slovenijo. Leta 2006 smo dobili status invalidske organizacije. Društvo trenutno šteje nekaj manj kot 600 članov in število hitro naraščanje zaradi dobrih programov. Deluje preko 7 sekcij po Sloveniji in 3 vsebinskih, ki pokrivajo celo Slovenijo (otroška, mladinska, za avtoimuni hepatitis).

Izvajamo 7 sklopov posebnih socialnih programov, ki pokrivajo vsa področja življenja posameznika (od dostopnosti do informacij, ohranjanja zdravja, izobraževanja za specialne potrebe, informiranje, založništvo, do skupin za samopomoč in športnih in drugih interesnih dejavnosti).

Eden od programov je tudi **ODPRAVLJANJE OVIR V BIVALNEM IN DELOVNEM OKOLJU**, kamor sodi projekt, v okviru katerega je bila danes, **v petek, 20. 11. 2009** organizirana prireditev v **Obrtnem domu v Novi Gorici**.

Kako težko je živeti s posebnimi potrebami, opazimo takrat, ko naletimo na oviro. Osebe, invalidi s KVČB imajo resne ovire pri dostopu do sanitarnih prostorov v javnosti. Kot pove že samo ime »kronična vnetna črevesna bolezen« imajo največkrat težave s prebavo, kar predstavlja veliko oviro pri vsakodnevnem funkcioniranju.

Zato izvajamo v društvu posebni socialni program, ki bo odpravljal takšne ovire v bivalnem in delovnem okolju.

V okviru tega programa tečeta podprograma:

- Dostopnost do sanitarnih prostorov v javnosti (na delovnem mestu, v trgovinah in drugod, kjer bolniki, invalidi potrebujejo dostop do sanitarnih prostorov)
- Osveščanje in informiranje o delovnih omejitvah (dvigovanje, posebnosti boleznih...)

Cilji programa:

- vsem bolnikom, invalidom in otrokom ter mladostnikom bolnikom omogočiti dostop do sanitarnih prostorov tudi tam, kjer je to težje ali so dostopi omejeni (trgovine, upravne zgradbe in podobno)

- osveščati javnost o pomembnosti dostopa do sanitarnih prostorov ter težav, ki jih imajo bolniki, invalidi s KVČB zaradi omejenega dostopa
- urediti identifikacijsko kartico, s katero se lahko identificirajo s svojo specialno potrebo pri dostopu do sanitarnih prostorov
- osveščati javnost in predvsem delodajalce o pomembnosti dostopa do sanitarnih prostorov ter o vseh delovnih omejitvah zaradi specialnih potreb

V letu 2009 smo želeli cilje predstaviti tudi preko projekta, ki smo ga v resnici začeli 19. novembra lani, ker je to datum, ko v svetu obeležujejo svetovni dan stranišča. Na takšen način se povečuje tudi ozaveščenost in pripravljenost lokalnih skupnosti za boljše sanitarne pogoje.

Javna stranišča 10 slovenskih mest so bila v letu 2009 pod drobnogledom Društva za KVČB. Te mestne občine so: KOPER, NOVA GORICA, LJUBLJANA, KRANJ, NOVO MESTO, CELJE, VELENJE, MARIBOR, PTUJ in MURSKA SOBOTA.

Stranišča smo ocenjevali po naslednjih kriterijih:

- Dostopnost (dostopnost invalidom, urnik dostopa (24 ur), način dostopa - s ključem ali brez)
- Urejenost (higiena prostorov)
- Označenost dostopa (v stavbi, v turističnih mapah, na info točkah)
- Število sanitarij (primerno število sanitarij)
- Velikost (primerna velikost kabin)
- Oprema (dotrajanost opreme, delovanje opreme)
- Higijenski material (zaloga WC papirja, mila, brisač)

Komisija, ki je ocenjevala stranišča: Damijan Bitežnik, Matej Vidmar, Darja Soban, Majda Leban. Na terenu pa so vsa stranišča pregledali vodje sekcij, kamor posamezna občina sodi.

Nagrade, priznanja in naziv NAJ JAVNO STRANIŠČE 2009 smo podelili na osrednji prireditvi **v petek dne, 20. 11. 2009 v Obrtnem domu v Novi Gorici.**

Mesta, ki so sodelovala v projektu so se zvrstila takole:

MURSKA SOBOTA je dobila dobi straniščno metlico v opomin, ker se niso odzvali na razpis.

KOPER, PTUJ, NOVO MESTO in KRANJ nimajo javnih stranišč ali pa niso ustrezna in zato smo jim podelili zidake za spodbudo, da v bodoče čimprej uredijo javna stranišča.

5. mesto CELJE: V samem mestu imajo kar precej stranišč, vendar so vsa kemična, kar pa zelo slabo zadostuje kriterijem. Invalidom ni prilagojeno, večkrat brez potrebnega higienskega materijla, zelo umazana in tudi dostikrat zaklenjena. Zato pozivamo občino, da v bodoče uredi vsaj na frekventnih lokacijah stranišča, ki bodo v mejah normale in dostopna invalidom.

4. mesto LJUBLJANA: Ker je to glavna slovenska prestolnica, bi morala imeti več javnih stranišč, glede na število prebivalstva. K ocenjevanju so prijavili samo tri javna stranišča, kar ne zadošča potrebam. Od teh treh dve stranišči niso dostopni invalidom, eno, ki pa je dostopno invalidom, ni ustrezno zaradi drugih razlogov. V

bodoče pozivamo, da uredijo zadostno število stranišč, ki je potrebno za takšno kapaciteto ljudi.

3. mesto VELENJE: V času ocenjevanja so imeli samo eno delujoče stranišče, ki je dobro urejeno, vendar ni dostopno invalidom zaradi ozkih vrat. V bodoče pozivamo, da lahko z zelo majhnimi stroški uredijo tudi to pomanjkljivost. Ugotovili smo, da urejajo še eno novo stranišče, ki pa v času ocenjevanja zaradi gradnje ni bilo dostopno.

2. mesto NOVA GORICA: Imajo samo eno javno stranišče, ki pa je dobro urejeno in tudi prilagojeno invalidom. V bodoče pa pozivamo, da bi se uredilo še kakšno javno stranišče na drugi lokaciji. Predstavniki občine, ki je prevzel priznanje, je povedal, da so tudi vsa stranišča v stavbi Mestne občine Nova Gorica odprta vsem in imajo tako 2 javna stranišča.

1. mesto in **NAJ JAVNO STRANIŠČE 2009 je MARIBOR**: Prijavili so kar 8 stranišč. Vsa so primerno urejena, večina stranišč prilagojena invalidom ter ustrezno opremljena.

Ob tem projektu je vzporedno tekel tudi natečaj za NAJ STRANIŠČNO ZGODBO 2009. Veliko zgodb se dogodi na stranišču, pa jih običajno ne zapišemo. Naš poziv pa je privabil 6 piscev, ki so svoje dogodivščine zapisali.

Razvrstili pa so se takole:

1. mesto - Dan Podjed - Štrbunk v nove čase
2. mesto - Beti Janežič - Zaklenjena na WC-ju
3. mesto - Marijana Ribnikar - Pot v službo
4. mesto - Milena Kukrika - Prigoda na delovnem mestu
5. mesto - Zofija Dorič - Brez vode

Posebno priznanje za duhovito zgodbo pa je prejela Tanja Erjavec - Razgibajmo življenje.

V januarju 2010 bomo razposlali nov razpis novim 10 slovenskim mestom, kjer bomo preverjali stanje javnih stranišč in ponovno pozvali k zapisu svojih straniščnih dogodivščin. Hkrati pa bomo preverjali tudi letošnje dobitnike straniščne metlice in zidakov.

Človek gre na leto povprečno na stranišče 2500-krat oz. 6 do 8-krat na dan. Na stranišču preživimo 3 leta svojega življenja. Ženske povprečno za vsak obisk stranišča porabijo trikrat več časa kot moški.

Zato, če dobro pomislimo, je praznovanje svetovnega dneva stranišča 19. 11. pomembno dejanje, kot je pomemben naš projekt, ki osvešča, da stranišče ni več tabu tema, ampak osnovna človekova potreba, za osebe s KVČB pogosteje, za druge manj pogosto. Pa vendar brez stranišča ne moremo.

Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen
zanj Andrej FIŠER

Vodja projekta: Damijan BITEŽNIK